

Práce terénního pracovníka má příjemné i stinné stránky

V červenci letošního roku jsme v Jihočeském kraji zažili v péči o válečné veterány obě stránky naší práce. Příjemnou i méně příjemnou, tu příjemnou, jsme prožili dne 9. 7. 2013, kdy jsme byli přát společně s ředitelem KVV České Budějovice k narozeninám válečnému veteránovi plk. v. v. Vasilu Hajdurovi, který se v dobrém zdraví dožil 93 let. Při návštěvě mu byly předány dary jak od Armády ČR, tak i od ČsOL, a při zajímavém povídání jsme si vyslechli zážitky plk. Hajdura, který prošel válkou od gulagu přes Sokolovo až do Prahy. Povíдали jsme si i o jeho knize, kterou vydal a úspěšně se prodává.

Druhou, méně příjemnou stránku naší práce, jsem zažili dne 23. 7. 2013, když jsme se naposledy loučili se zesnulým bojovníkem, tankistou, ppor. Josefem Adámkem, který bojoval na západní frontě u čs. obrněné brigády a prošel s ní od Dunkerku přes Francii a až do Prahy. Josef Adánek zemřel dne 17. 7. 2013 a dožil se 93 let (narodil se 2. 1. 1920). Za ČsOL jsem položil k rakvi kytici květin. Pohřeb se konal se všemi vojenskými poctami za pomoci KVV České Budějovice, hudby AČR Praha a posádky Strakonice.

Ing. Toman František, terénní pracovník projektu POVV

OPRAVA

Ve zpravodaji Veterán č. 3/2013 byla u článku „Slavnostní chvíle v Ostravě“ uvedeno, že autorem textu a foto je Ing. Petr Radina. Správně mělo být uvedeno, že autorem fotografie je terénní pracovník projektu POVV Mgr. Jaroslav Juryšek.

To jenom tajná křídla mě zvedla...

Sestra Věra Dedková provdaná Dujíčková žila v Brně od počátku šedesátých let minulého století. Celý život pracovala jako úřednice. Že by to bylo nekonfliktní povolání, snad nejde říci. Ale my se ohlížíme po jiné době. Po době, kdy nad touto zemí v době protektorátu, o kterém rozhodli nelítostní okupanti, vládl hnědý teror. Jeho symbolem byly výslechy vlastenců, mučení, popravování českých a moravských lidí, kteří se nesklonili pod vyhrůžkami německých nařízen. Byla to doba pro celý národ v jeho historii nejtěžší! Nejnebezpečnější! Šlo o jeho existenci!

Věrka Dujíčková však zákazy či nařízení gestapa neposlechla, stejně jako její matka Marie Dedková či dcera Drahomíra nebo jejich teta. Byly napojeny na partyzánskou skupinu operující v prostoru Zašové pod velením Ludvíka Kubáta. Spolu podporovaly skupinu kpt. RA Ivana Stěpanova, pozdějšího komisaře I. čs. partyzánské brigády J. Žižky, či skupinu partyzánů pod velením poručíka N. A. Suchova. Věrka coby skladnice v provizorně zřízené nemocnici Konviktu ve Valašském Meziříčí obstarávala pro partyzány životně důležité léky, obvazy, potravinové lístky, kuřivo a jiné věci. Takto činila od listopadu 1944 až do osvobození naší vlasti. Nenápadná a skromná žena Věrka Dujíčková odvedla v této nejtěžší době pro náš národ tu nejnebezpečnější práci, kdy šlo doslova na každém kroku o život.

Kde je její místo i po válce, věděla rovněž. Celý život až do posledních dnů byla členkou ČSBS a ČsOL. Opustila nás tiše koncem července 2013 po vleklé nemoci v 87 letech. Do posledních dnů se o ni pečlivě staral její syn. „To jenom tajná křídla mě zvedla...“, „zní epitaf na sdělení nejsmutnějším.“

Připravil: -jax-

V Darney jsme si připomněli slavnou přísahu čs. legionářů

Přesně před pětadesáti lety nastoupilo 30. června 1918 na pláni u malého městečka Darney v severovýchodní Francii šest tisíc dobrovolníků 21. a 22. čs. střeleckého pluku československých legií, aby zde složili slavnostní přísahu. Slavnostního aktu se tehdy zúčastnila řada významných hostů včetně francouzského prezidenta Raymonda Poincarého či budoucího ministra zahraničí československé republiky Edvarda Beneše. Ten přítomným oznámil, že francouzská vláda uznala právo Čechoslováků na samostatný stát a poté prezident R. Poincaré předal 21. čs. střeleckému pluku prapor darovaný čs. legionářům městem Paříž. Dva dny poté se naši legionáři přesunuli na západní frontu v Alsasku, Champagni a v Ardenách, aby zde bojovali po boku Francouzů za budoucí samostatný československý stát a současně položili základ samostatné československé armády. Nikoli náhodou byl právě 30. červen v roce 2002 oficiálně vyhlášen Dnem ozbrojených sil České republiky a právě v Darney se každým rokem konají oslavy připomínající tento důležitý historický mezník. Letošních oslav tohoto významného dne se v Darney zúčastnila delegace ministerstva obrany vedená prvním náměstkem ministra obrany Danielem Košťovalem. Byli v ní zástupci Československé obce legionářské v čele s prvním místopředsedou Jindřichem Sittou a také českoslovenští druhováleční veteráni.

Text a foto: Ladislav Lenk

Vyznamenání Zlaté lípy pro veterány žijící v Británii

V pátek 28. června 2013 navštívil ministr obrany Vlastimil Picek Velkou Británii. Na vojenském hřbitově v Brookwoodu u Londýna vzdal hold nejen pěti desítkám našich vojáků, kteří jsou zde pochováni, ale všem Českoslovákům, kteří za svou zemi bojovali v britské armádě. V odpoledních hodinách se na zastupitelském úřadu ČR uskutečnilo při příležitosti nadcházejícího Dne ozbrojených sil setkání s krajany, během kterého udělil Vlastimil Picek dvěma veteránům 2. světové války nejvyšší resortní vyznamenání. Plukovník František Kaplan (nar. 1921) a Arnošt Polák (nar. 1923) patří mezi poslední žijící veterány z britských ostrovů. První z nich, který se ze zdravotních důvodů nemohl dostavit, sloužil u čs. pozemních vojsk ve Velké Británii a po válce byl řadu let předsedou Jednoty ČsOL Cholmondeley. Arnošt Polák byl příslušníkem 311. bombardovací peruté RAF a do současnosti je předsedou Svazu letců svobodného Československa.

Připravil: Ladislav Lenk, zdroj: www.mocr.army.cz

Váleční veteráni si připomněli výročí bitvy u Zborova

96. výročí bitvy u Zborova si připomněli 2. srpna 2013 členové ČsOL a města Blanska spolu s válečnými veterány, za které u pomníku „Zborovák“ z roku 1947 položil kytici Josef Styx a Vlasta Jakubová. Otec paní Jakubové byl jedním z ruských legionářů a předměty z jeho pozůstalosti paní Vlasta věnovala ČsOL do nově tvořícího se muzea československých legií, které vzniká v rámci projektu Legie 100. U pomníku z roku 1947, který asi jako jediný přečkal období komunistické vlády na svém místě, čestnou stráž s praporem 10. střeleckého pluku Jana Sladkého Koziny zabezpečili členové ČsOL a příslušníci Klubu vojenské historie 6. střeleckého pluku „Hanácký“ z Olomouce. Hlavním organizátorem celé akce je po několik let již předseda jednoty ČsOL Brno II bratr Bohuslav Páral, jehož otec byl ruským a francouzským legionářem a ve třicátých letech jedním z nejvýznamnějších československých důstojníků připravených k obraně tehdejšího Československa. Na památku bitvy u Zborova Československá obec legionářská již po pět let pořádá Zborovský závod branné zdatnosti mládeže a v minulosti se uskutečnily i dvě poutě přímo do Zborova k uctění památky hrdinů – hochů od Zborova.

Text: František Trávníček

Památce obyvatel vypálené obce

V Žatci se 13. srpna 2013 uskutečnila pietní akce k 70. výročí vypálení obce Český Malín. Akce se kromě ústavních a státních představitelů, zástupců samosprávy, Ministerstva obrany ČR, ČsOL, ČSBS a dalších organizací zúčastnili spolu s širokou veřejností také váleční veteráni – Volyňáci. Byli mezi nimi brigádní generál Milošlav Masopust, plk. v. v. Václav Kuchyňka, plk. v. v. Vladimír Filípek a pplk. v. v. Josef Holec. Ti všichni si připomněli tragické události z doby před sedmdesáti lety a minutou ticha uctili památku obyvatel vypálené obce.

Připravil: Ing. Jaroslav Novák

Dodatečně převzali Pamětní medaile ČsOL

Dne 19. 7. 2013 zorganizoval terénní pracovník a předseda Jednoty ČsOL Ústí n. Labem Jaroslav Novák a členka výboru Z. Hofmanová za účasti krajského koordinátora projektu POVV J. Černého dodatečné předání Pamětních medailí Československé obce legionářské II. a III. stupně válečným veteránům Michalovi Skibovi a Jánovi Bednárovi. Jmenování se nemohli ze zdravotních důvodů účastnit slavnostního převzetí medailí u příležitosti 68. výročí ukončení 2. světové války. Dodatečné převzetí proběhlo ve vojenských lázních v Teplicích za účasti dalších válečných veteránů Jána Rišiana a Jiřího Spontáka, kteří zde taktéž čerpali lázeňské pobyty od MO AČR.

Jaroslav Novák, foto: Z. Hofmanová

K uctění památky odbojářů

V sobotu 20. července 2013 proběhla v obci Koníkov společensko-sportovní akce k uctění památky odbojářů, kteří se zúčastnili boje proti německému nacismu. Akci pořádala obec Věcov, ČSOB Nové Město na Moravě a válečný veterán Oldřich Zelený.

Společenskou část akce zahájil syn pana Zeleného Oldřich Zelený na vrchu Metodka u památníku padlých účastníků odboje. Syn pana Zeleného přivítal čestné hosty – mistostarostku obce Věcov Jarmilu Librovou, prvního náměstka hejtmana Kraje Vysočina Vladimíra Novotného a starostku Žďáru nad Sázavou Dagmar Zvěřinovou. V projevu vyzvedl hrdinství odbojářů, kteří již z doby Heydrichiády velmi dobře věděli, co znamená pro rodinu odbojáře prozrazení jeho činnosti. Byla to likvidace celé širší rodiny. Tyto obavy dokázali odbojáři překonat

a bojovali za osvobození milované vlasti. Dále promluvil o hrdinství padlých hrdinů, jejichž jména jsou vyryta na památníku, a to o Františku Laštovičkovi a Františku Olejníkově. Krátce promluvil i o ruské partyzánci Rufe Krasavinové, která padla 7. února 1945 na Koníkově při přestřelce s vlasovci. Toto, ani ne dvacetileté děvče, našlo smrt tisíce kilometrů od svého domova.

Účastníci akce pak položili kytice k památníku padlých hrdinů a přesunuli se dolů k hájence, kde za války žila rodina hajného Zeleného. Zde byla zahájena sportovní část akce. Její účastníci absolvovali na jízdních kolech trasu, na kterou vyslala maminka Oldřicha Zeleného Anna

svého tehdy desetiletého syna na hájenku na Milovy se vzkazem, že odboj na Koníkově je prozrazen a že je potřeba se Koníkovu vyhnout, jinak by odbojáři padli do jisté pasti, kterou Němci nalíčili. Malý Olda to s vypětím všech sil dokázal díky jemu se podařilo zachránit životy odbojářů.

Tuto trasu nyní absolvovali cyklisté různého věku. Od pěti let a až po nejstarší účastníci, které bude letos 79 let. U hájenky na Milovech, kam tehdy malý Oldřich dorazil, rozdával dnes již téměř 79letý Oldřich Zelený pamětní listy a malé upomínkové předměty, které věnovala obec Věcov. Kolem 13. hodiny byla tato krásná akce, které navíc přálo počasí, ukončena.

Připravil: Ing. Karel Jeřábek

Sloužil v rotě Andreje Koby

Koncem srpna letošního roku, v jedno horké letní odpoledne, jsme navštívili válečného veterána Bohumila Venclika. Bydlí v Tovačově v domku s výhledem na věž proslulého Tovačovského zámku. Po přivítání a úvodních otázkách začal osmdesátiveduitelý pán naprosto souvisle vzpomínat na svá léta v odboji a své vyprávění dokládal fotografiemi a dokumenty. Ukázal nám mimo jiné výstřižek z novin, kde je uveden v seznamu mezi popravenými. Německá důkladnost selhala pouze v psaní zprávy, ne tak ve skutečném popravení. Obětí teroru se totiž stal jeho otec. Nejzajímavější

částí jeho krátkých vzpomínek bylo ohlédnutí za vojenskou službou. Vzpomínal na svého velitele – válečného veterána Andreje Kobu, v jehož rotě sloužil. Na jeho lidský přístup a opravdový zájem o život a službu podřízených vojáků. Byl velice rád,

když se dozvěděl, že plk. Andrej Koba žije v Opavě a těší se dobrému zdraví. Jeho velkým přáním bylo, aby chom mu vyřídili upřímný pozdrav, což touto cestou činím.

Br. Pavel Skácel